

کنگره بین المللی علوم و مهندسی برلین

مشروعیت مداخله گروههای شبه نظامی در جهت مقابله با تروریسم با مطالعه موردی عراق و سوریه از منظر حقوق بین الملل

حمید پورمحمد^{۱*}، مصطفی تقی زاده انصاری^۲

۱- کارشناسی ارشد حقوق بین الملل دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

۲- استادیار حقوق بین الملل دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

خلاصه

تروریسم بین المللی و ظهور گروههای تروریستی منطقه‌ای و بین المللی یکی از چالشهای اساسی صلح و امنیت بین الملل است. یکی از گروههای تروریستی فعال در سطح جهانی، گروه دولت اسلامی عراق و شام موسوم به داعش است که واکنشهای مختلفی در سطح منطقه و جهانی به دنبال داشت. برخی از کشورهای منطقه تلاش کردند با ایجاد گروههای شبه نظامی با پیشروی و توسعه فعالیتهای تروریستی داعش در عراق و سوریه مقابله نمایند. این اقدام که تاثیر زیادی در شکست داعش داشت از منظر حقوق بین الملل مورد بحث و بررسی است. مهمترین سوال در این زمینه این است که مشروعیت مداخله گروههای شبه نظامی در جهت مقابله با تروریسم با مطالعه موردی عراق و سوریه از منظر حقوق بین الملل از چه جایگاهی برخوردار می باشد؟ یافتههای تحقیق بیانگر این امر است که در صورتی که دعوت به مداخله از سوی دولت حاکم و مقامات دولتی صلاحیت دار انجام شود و دولت حاکم کنترل موثری نسبت به کل کشور داشته باشد و موجودیتش توسط جامعه بین المللی مورد شناسایی قرار گرفته باشد در این صورت دعوت دولت حاکم مشروع خواهد بود. این شرط که دولت حاکم، دولتی قانونی و منتخب بوده باشد یعنی از طریق سازوکارهای دیپلماتیک برسرکار آمده باشد و مداخله گروههای شبه نظامی در جهت مقابله با تروریسم در عراق و سوریه از دیدگاه حقوق بین الملل مشروعیت دارد و مبنای این مشروعیت رضایت دولتهای مرکزی و قانونی، حق دفاع مشروع (مبنای عرفی) و تعهدات دولتها (مبنای آن قطعنامه ها و کنوانسیون های بین المللی) می باشد. در این تحقیق از روش تحلیلی توصیفی استفاده شده است.

کلمات کلیدی: مداخله، مشروعیت، حق تعیین سرنوشت، گروههای شبه نظامی، جنگ داخلی، عراق، سوریه

۱. مقدمه

یکی از ویژگیهای برجسته منطقه خاورمیانه، بنیادگرایی اسلامی و تداوم شکل گیری گروههای تروریستی است. تروریسم، مهمترین موضوع تهدید کننده صلح و امنیت منطقه غرب آسیا است. فهم ماهیت و پیچیدگیهای این پدیده و تأثیر آن در شکل گیری معادلات جدید در این منطقه از اهمیت بسزایی برخوردار است. تحولات موسوم به بهار عربی یا بیداری اسلامی که در سال ۲۰۱۰ در تونس شروع شد و اکنون بسیاری از کشورهای اسلامی را دربر گرفته است، پیامدهای

* Corresponding author: MA international law from Islamic Azad University North Tehran Branch
Email: hamid.international.law@gmail.com